

Sygn. akt I Ca 296/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia: 14 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia Sądu Okręgowego Mieczysław Osucha**

Sędziowie: **SO Elżbieta Staszewska – spr., SO Ewa Domańska**

Protokolant: prot. sąd. Małgorzata Warzycka

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2013 r. w Tarnobrzegu na rozprawie

sprawy z powództwa **M. B. i K. B.**

przeciwko **R. N. (1) i A. N. (1)**

o ochronę posiadania czerpania wody z rury wodociągowej biegnącej przez działkę pozwanych o nr ew. (...) w R.,
na skutek apelacji pozwanych od wyroku Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 21 marca 2012r., sygn. akt I C 321/11

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Mielcu do ponownego rozpoznania, pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach procesu apelacyjnego.

Sygn. akt I Ca 296/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 marca 2013 r.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 marca 2012 r., Sąd Rejonowy w Mielcu w sprawie o sygn. akt I C 321/11 zakazał pozwanym A. N. (1) i R. N. (1) naruszania posiadania powodów K. B. i M. B. w prawie czerpania wody od rury wodociągowej biegnącej przewodem podziemnym przez działkę pozwanych położoną w R. o nr(...), odnogą wodociągu prowadzącą do działki siedliskowej powodów o nr (...) oraz nakazał pozwanym aby solidarnie przywrócili powodom utracone posiadanie w/w prawa przez połączenie odnogi przyłącza biegnącego do działki siedliskowej powodów o nr (...) z przewodem wodociągu biegnącym przez działkę pozwanych o nr (...)w miejscu oderwania tj. w okolicy południowo – zachodniego naroża domu pozwanych oznaczonego nr (...), usytuowanego przy ul. (...) w R., w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się wyroku, a w razie zwłoki pozwanych w wykonaniu powyższej czynności w wyznaczonym terminie upoważnił powodów do wykonania w/w połączenia na koszt pozwanych A. N. (2) i R. N. (2), ustalając co następuje:

Powodowie posiadają prawo czerpania wody z sieci wodociągowej biegnącej przewodem podziemnym przez działkę pozwanych oznaczoną nr ewidencyjnym (...) do ich działki nr (...) – obie w R..

Pozwani naruszyli powodów w posiadaniu tego prawa w ten sposób, że odkopując fundament swojego domu w dniu 03.09.2011 r., urwali przyłącze wodociągowe, którym była doprowadzana woda. Przebieg wodociągu na działce (...) jest błędnie określony i błąd ten wynosi 2,5 m.

Powodom w takiej sytuacji przysługuje roszczenie z art. 344 kc. W sprawie niniejszej Sąd bada okoliczności przewidziane w art. 478 kpc, a więc ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia.

Pozwani w sposób niebudzący wątpliwości naruszyli posiadanie powodów polegające na prawie czerpania wody z sieci wodociągowej. Umożliwienie powodom korzystania z wody z naziemnego przyłącza nie ma wpływu na ocenę samowolnego naruszenia. Dlatego też na podstawie art. 344 kc Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc, a ich wysokość wynika z poniesionych przez powodów wydatków.

Apelację od powyższego wyroku wywiedli pozwani domagając się jego zmiany przez oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu.

Jako zarzuty apelacyjne pozwani wskazali obrazę prawa materialnego, a w szczególności art. 344 kc, przez niewłaściwe jego zastosowanie oraz niezastosowanie przepisu art. 352 § 1 i 2, art. 47 § 2 i 49 kc, błąd w ustaleniach faktycznych Sądu, sprzeczność istotnych ustaleń Sądu, obrazę przepisów prawa procesowego w postaci przepisu art. 233 § 1 kpc przez niewłaściwą ocenę dowodów, jak też wadliwe uzasadnienie wyroku.

Skarżący nie kwestionując wieloletniego czerpania przez powodów wody z wodociągu, zakwestionowali istnienie roszczenia o przywrócenie posiadania przeciwko nim. W ocenie pozwanych powodowie nie posiadają legitymacji czynnej gdyż służebność przesyłu płynów przez działkę (...) do działki (...) przysługuje wyłącznie Zakładowi Usług (...).

Powodowie nie wykazali, że dysponują umową zawartą z Zakładem Usług (...), z której wynikałoby ich prawo do przesyłania wody od przyłącza na posesji pozwanych do działki powodów. Uszkodzenie przez pozwanych 03.09.2011 r., rury wodociągowej nie naruszyło posiadania powodów. Roszczenie powodów mogłoby być skierowane wyłącznie do Zakładu Usług (...). Podmiot ten również nie dysponuje umową lub zgodą ze strony pozwanych, które uprawniałaby do przeprowadzenia przyłącza przez obszar działki pozwanych. Sąd winien zastosować przepis art. 352 § 1 i 2 oraz art. 49 i 47 § 2 kc.

Ustalenia oparte na dowodach pozaosobowych poczynione zostały z naruszeniem przepisów art. 233 § 1 kpc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Kognicja Sądu w sprawie o ochronę posiadania zakreślona jest przez przepis art. 478 kpc. Według tego przepisu w postępowaniu takim Sąd bada ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie rozpoznając samego prawa ani dobrej wiary pozwanego.

W okolicznościach sprawy jest niesporne, że powodowie korzystali z odcinka wodociągu przebiegającego przez nieruchomość pozwanych. Takie korzystanie z wodociągu zaliczyć należy do posiadania służebności, do której stosuje się odpowiednio przepisy o posiadaniu rzeczy (art. 352 kc).

Pozwani składając wyjaśnienia przyznali fakt korzystania przez powodów z odcinka wodociągu przebiegającego przez ich działkę. Potwierdza to także mapa na której wykazany jest przebieg wodociągu. Oznacza to, że powodowie byli posiadaczami służebności, a tym samym posiadają – wbrew twierdzeniom skarżących zawartych w apelacji – legitymację czynną do występowania z roszczeniem o ochronę posiadania służebności. Ochrona posiadania służebności nie może polegać na przywróceniu posiadania nieruchomości, lecz na zaniechaniu naruszeń przez zakaz czynienia przeszkód.

Dotychczasowe ustalenia Sądu I instancji nie pozwalają Sądowi Okręgowemu na dokonanie oceny czy zgłoszone roszczenie zasługuje na uwzględnienie, czy też nie.

Z informacji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego wynika, że pozwani na podstawie wydanego im zezwolenia budowali jesienią 2011 r., garaż w miejscu rzeczywistego przebiegu spornego odcinka wodociągu (k. 15).

Z informacji zaś (...)u Zakładu Usług (...) z 14.11.2011 r., wynika, że oznaczenie wodociągu na gruncie było inne niż sposób jego przebiegu na mapie. Wykazanie przebiegu wodociągu na mapie nastąpiło bez pomiaru na gruncie (k. 17).

Sąd nie poczynił ustaleń, czy powodowie uszkodzili rurę wodociągu świadomie, czy też przez przypadek w trakcie prac budowlanych, na które mieli zezwolenie i prac związanych z osuszaniem ściany budynku. Okoliczność ta ma istotne znaczenie dla oceny, czy działanie pozwanych było samowolne.

Roszczenie o ochronę posiadania służebności tak jak i każde roszczenie zgłoszone do postępowania cywilnego podlega ocenie z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. W okolicznościach sprawy niniejszej wydaje się, że zachodzi potrzeba oceny żądania powodów na podstawie art. 5 kc, skoro sporny odcinek wodociągu przechodził pod budynkiem pozwanych, w sposób niezgodny z dokumentacją geodezyjną. Nie może budzić wątpliwości, że przewód wodociągowy ogranicza i utrudnia korzystanie z nieruchomości. Powodowie mają zapewnione prawo korzystania z wody przewodem naziemnym, przebiegającym również nad działką pozwanych.

Sąd nie dokonał oceny dowodów w postaci powołanych wyżej pism oraz nie przesłuchał stron postępowania w trybie art. 299 kpc, które by wyjaśniły okoliczności związane z budową przez pozwanych domu, a w szczególności czy mieli wiedzę, że stawiają dom na trasie przebiegu wodociągu, skoro jego przebieg wykazany w dokumentacji geodezyjnej jest odmienny od rzeczywistego.

Sprawa nie została rozpoznana w sposób umożliwiający jej obiektywne i zgodne z przepisami art. 352 i art. 344 oraz art. 5 kc. Zachodzi potrzeba rozpoznania całej istoty sprawy i dlatego zaskarżony wyrok podlega uchyleniu, a sprawa przekazaniu do ponownego rozpoznania (art. 386 § 4 kpc).

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd dopuści dowód z przesłuchania stron oraz ewentualnie innych dowodów zgłoszonych przez nie dokona oceny dowodów z dokumentów dotychczas złożonych.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd rozstrzygnie w zależności od wyniku postępowania.